

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

№ 19 (262)

ПОНЕДІЛОК

15

ЧЕРВНЯ
1964 року

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ,
МІСЦЕВКОМУ ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

Ціна 1 коп.

Звітують випускники

★

ХОРОШИЙ БУДЕ ПЕДАГОГ

Послухати її відповідь — це радість для викладача. Так було і на цей раз. Мілла Булуй розповідала про успіхи соціалістичного будівництва в країнах народної демократії, про допомогу СРСР народам, які скинули з себе колоніальне ярмо. Вона детально зупинилася на господарських досягненнях Чехословацької соціалістичної республіки, де нещодавно була разом з молодіжною делегацією. Студентка робить цікаві зіставлення, наводить переконливі цифри, які свідчать про величезні успіхи країни соціалістичного табору, які будують нове життя. Цікавою була її розповідь про допомогу Радянського Союзу Єгипту у будівництві Асуанської греблі.

Мимоволі напрошуються спогади. Товариші помітили її ще на першому курсі. Тоді ж обрали членом факультетського комсомольського бюро, до складу студради, яку вона незабаром очолила. А яка ж це кропітка, повсякденна робота! Мілла впоралася з нею. Свідченням цього було те, що її незабаром прийняли кандидатом у члени КПРС. Успішно була завершена і педагогічна практика. Тепер до Мілли надходять листи від дітей, учителів.

Скоро дівчина поїде на Луганщину. Там її чекає велика, почесна робота вчителя радянської школи.

Це про них розповідає наш репортаж. Зверху донизу:

АДА ХІМІЧЕНКО,
СОФІЯ КОВАЛЕНКО,
ЛЮДМИЛА МАКАРЕНКО,
ЛІДІЯ ШЕВЦОВА,
МІЛЛА БУЛУЙ,
ВАЛЕНТИНА НЕЧИПОРЕНКО.

ОСНОВИ НАУКОВОГО КОМУНІЗМУ—НА „ВІДМІННО“

ЖИТТЯ—ВИР

Завжди бути у горні подій — це чи не найважливіше завдання радянської людини. Така є Людмила Макаренко. Вона завжди сумлінно виконувала громадські доручення то як староста групи, то як член комсомольського бюро чи комітету комсомолу. На практиці в Криму за сумлінну педагогічну та громадську роботу їй записано подяку в трудову книжку. Всі п'ять років вона вчиться тільки на «п'ять». Сьогодні у її матрикουλі з'явилася ще одна відмінна оцінка — з наукового комунізму.

ГРУНТОВНІ ЗНАННЯ

Учитись і працювати — справа нелегка. Але для Ади Хімиченко, випускниці вечірнього педагогічного факультету, це не перешкода для набуття глибоких знань. Студентка ґрунтовно відповіла на запитання про дві тенденції розвитку націй при капіталізмі, про заходи КПРС по дальшому розвитку сільського господарства, про свободу особи при соціалізмі. Державна комісія оцінила її знання найвищим балом.

Повага

Про неї мало сказати — відмінниця. Має вона ще й добре серце, простоту, скромність, повагу до товаришів. Вона дуже старанна в науці, на «відмінно» пройшла педагогічну практику. З такою ж оцінкою склала вона екзамен з основ наукового комунізму. Відповіді Лідії Шевцової конкретні, ґрунтовні, свідчать про глибоке опанування першоджерелами, теоретичним матеріалом.

Дівчина з Чернігівщини

Вона із Сосниці, на Чернігівщині, де народився і виріс наш славетний Олександр Довженко. Дівчина часто розповідає про рідну Задеснянщину.

...П'ять років вона була старостою групи, всі роки вчилася тільки на «добре» і «відмінно». Поважають її товариші за справедливість, принциповість, за сумлінне ставлення до своїх громадських обов'язків, до навчання. На екзамені з наукового комунізму Валентина Нечипоренко одержала «п'ятірку».

ЧУДОВО, СОНЮ!

Скільки разів доводилося Соні Коваленко виступати разом з Інститутською народною капелю, брати участь у міських, обласних та республіканських оглядах художньої самодіяльності... Вона ніколи так не хвилювалася, як сьогодні. Це не випадково, адже випускниця російського відділу складала державний екзамен з диригування. Тепер вона сама стала перед капелюю, яка готова виконувати її волю, уважно стежить за кожним рухом дівчини разом із членами екзаменаційної комісії.

Просто, широко, урочисто звучить «Реве та стогне Дніпро широкий», її змінює «Зоре моя вечірняя». Екзамен складено «відмінно».

А вже через кілька днів дівчина складала екзамен з основ наукового комунізму. І теж з глибокими знаннями, впевнено.

Соня не тільки добре вчиться, гарно співає, але й хороший товариш, який допоможе, поділиться останнім.

Чудово, Соню! Так тримати і надалі!

Успішно пройшли в інституті екзамен з основ наукового комунізму. П'ятикурсники виявили ґрунтовні знання з питань марксистсько-ленінської теорії, глибоко опанували першоджерела. Переважна більшість їх відповідей була оцінена на «добре» і «відмінно». На фото: перед екзаменаційною комісією мовно-літературного факультету відповідає студентка Валентина Матюша.

НОВИНИ

ПОЗДОРОВЛЯЄМО!

Нещодавно Вища атестаційна комісія Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР присвоїла вчене звання професора ректору нашого інституту М. М. Підтиченко та завідувачому кафедрою елементарної математики та методики математики І. Є. Шиманському.

1 червня на засіданні Вченої ради дефектологічного факультету Московського педінституту імені В. І. Леніна успішно захистила дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата педагогічних наук (з олігофренопедагогіки) на тему «Активізація навчального процесу на уроках ручної праці в допоміжній школі» старший викладач кафедри дефектології К. М. Турчинська.

Поздоровляємо вас, дорогі товариші!

ЦІКАВО, НАУКОВО

Вивчаючи курс загальної психології, студенти-першокурсники відділу I—IV класів вечірнього педагогічного факультету набували також навички проводити простіші спостереження над особливостями шкільної практики. Дані цих спостережень аналізувалися і узагальнювалися у залікових практичних роботах. Результати проведеного заліку показали, що першокурсники успішно впоралися з поставленим завданням. Цікаві їх щоденники, аналізи процесу утворення умінь і навичок, характеристики учнів початкових класів подали студенти І. Сорочіна, І. Криворук, Г. Козлова, Г. Молодцова і інші. Більшість робіт показала, що першокурсники активно прагнуть оволодівати педагогічною майстерністю.

Наш кор.

ВІДРАДНІ НАСЛІДКИ

Добре пройшов екзамен з основ наукового комунізму на 5-х курсах мовно-літературного факультету: з 76 випускників українського та російського відділів 68 відповіли на «добре» і «відмінно». Ці студенти вільно орієнтуються в матеріалі курсу, знають твори класиків марксизму-ленінізму. Програму КРПС розбираються в закономірностях соціалістичного будівництва та особливостях переходу від соціалізму до комунізму, вміють аналізувати

факти з практики комуністичного будівництва, розуміють процеси міжнародного робітничого руху та національно-визвольної боротьби, діяльність партії в справі зміцнення міжнародного комуністичного руху. Комісія з задоволенням слухала відповіді студентів Матюші, Макаренка, Шевцової, Авнер, Булуй, Ільченко, Копитько, Лисенка, Волосенка, Юцевич і багатьох інших. Це — результат великої роботи, проведеної кафедрою історії КРПС та викла-

дачем Е. Кастеллі.

Разом з тим, слід відзначити недостатнє вміння багатьох студентів аналізувати фактичний матеріал, описовість їх відповідей, неглибокі знання питань поточної політики тощо. Державний екзамен з хору складався з двох частин — диригування і теорії музики. Особливо слід відзначити достатній технічний і художній рівень знань студентів Юцевич, Волосенка, Гаркавенко, Харитонової, Коваленко, Петрика і ін.

Випускники не формально, а по суті розуміють місце і пізнавально-естетичну роль музики у вихованні дітей. Звичайно, у багатьох із студентів ще не все зроблено в оволодінні музичним інструментом і в набутті знань з теорії, що сподіваємося, приїде з часом. Недоліки їх роботи повинні бути враховані студентами молодших курсів.

Доц. Л. КОЦУБА,
голова державної
екзаменаційної комісії.

Перед екзаменом.
Етюд М. Гуменюка.

ДИПЛОМИ ВРУЧЕНО

Відбулося перше засідання нового складу ідеологічної комісії при парткомі інституту. Член парткому О. Ткаченко доповіла членам комісії про рішення районного журі по проведенню підсумків огляду художньої самодіяльності району, присвяченого 150-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка.

Журі огляду, сказала вона, високо оцінило стан художньої самодіяльності в інституті, яка була представлена в усіх жанрах. Інститутський колектив на огляді зайняв друге місце (після університету) тільки тому, що на огляді він не зміг виставити хорошого танцювального колективу.

О. Ткаченко вручила дипломи I ступеня жіночому хору педагогічного факультету та його керівникові В. Іконіку, вокальному ансамблю педагогічного факультету (керівник П. Чоботарьова), студенту мовно-літературного факультету В. Черединочку. Почесними грамотами відзначено народну хорову капелу інституту (керівник О. Петровський), а також П. Чоботарьову.

Дипломами II ступеня нагороджено вокальний ансамбль та його керівника Л. Нестеровську, жіночий хор фізико-математичного факультету та його керівника М. Красса, ансамбль

баяністів цього ж факультету та його керівника О. Гавеля, а також жіночий квартет і його керівника В. Кобилко. Також відзначено читців інституту А. Сидорова, Л. Бохан, А. Цяцько, В. Трикоз, К. Малько, В. Лебединець, М. Вілько, С. Мусатова та викладача виразного читання О. Коваленко. Дипломами II ступеня також нагороджено вокалістів А. Ібрагімова, Т. Богмат, О. Кокойла, В. Лісового.

НА СЕМІНАРІ—РОБІТНИК „АРСЕНАЛУ“

Ось і студентська жнива. У гарячі дні підготовки особливо важливу роль відіграли семінарські та практичні заняття.

На семінарах з курсу історії КРПС студенти поглибили свої знання. Так, на 2 курсі відділу дефектології останні семінарські заняття були присвячені розглядові такого важливого питання, як діяльність партії по здійсненню рішень XXII з'їзду КРПС. Студенти груп взяли активну участь у з'ясуванні основних питань семінару. Деякі з них, як Г. Майборода, Л. Шинченко, Л. Настенко, М. Калатало, виступили з рефератами, в яких висвітлили окремі рішення червеного, грудневого (1963 р.) та лютне-

Від учителів співів — спасибі!

У березні ц. р. на кафедрі музики зібралися вже літні люди. Це — вчителі співів шкіл Запоріжжя, Вінниччини, Житомирщини, Донбасу, Київщини, які приїхали до педінституту підвищувати свою ділову кваліфікацію, ділитися досвідом роботи.

Швидко промайнули три місяці напруженої праці. Нам було створено всі умови для того, щоб ми познайомилися з багатьма новими творами радянських композиторів, послухали хорове виконання професійних колективів та кращих самодіяльних хорів республіки,

зустрічалися з майстрами музичного мистецтва та побували в столичних театрах, музеях та інших культурних закладах.

Ось ми і закінчили свою роботу і роз'їхалися по школах, щоб з новими силами та набутим досвідом навчати дітей.

Велика заслуга в тому, що ми успішно закінчили навчання на курсах, належить викладачам кафедри музики і співів. Насамперед треба відзначити невтомну діяльність завідуючого курсами Г. Сагайдака, який правильно спланував нашу роботу, виділив висококваліфікованих викладачів. Ми вдячні В. Мигай, яка дала нам багато знань з музичної літератури і методики викладання музики та співів у школі, пов'язувала теоретичні заняття з практичними уроками в школах Києва. Немало допомогли нам викладачі Р. Верещакін, О. Ржанов в опануванні теорії музики та сольфеджіо, познайомили з життям і творчістю українських радянських композиторів. З великою теплотою ми згадуватимемо викладача хорового вітчизняного мистецтва В. Уманця, який настільки доступно проводив свої лекції, що їх не було потреби повторювати вдома. Крім того, він немало навчив нас самостійному диригуванню. Багато допомогли нам викладачі Ф. Соловйов, А. Панкевич, В. Лапченко, А. Андросов і особливо завідуючий кафедрою М. Лисенко.

В. ГАНЕНКО,
учитель співів, позаштатний кореспондент газети «Шлях до комунізму» Києво-Святошинського району.

Л. ЗОЗУЛЯ,
студент II курсу відділу дефектології.

ОПЕРА ПРО ВЕЛИКОГО ПОЕТА

До цього часу ми знали, що є вірші, пісні, п'єси, романи, кінофільми про великого Шевченка. Та ось кияни, разом з гостями, запрошеними на святкування 150-річчя поета, стали слухачами опери «Тарас Шевченко», написаної Григорієм Майбородою.

Проста, мелодійна, насичена народними мотивами музика опери правдиво передає нелегке життя поета, відтворює привабливий образ чудової людини-борця.

Опера складається з чотирьох картин-новел, в яких відбито кілька епізодів із життя Кобзаря. Кожна з них має свій заголовок, своєрідний заспів на слова поета.

Перша новела називається «У тім раю»... Ми бачимо Т. Шевченка весною 1843 року, у рідній Кирилівці. Навколо рідні, знайомі, кожен радий зустрічі з поетом. Шевченків

дід Іван співає про важку долю рідного народу:

Була шляхта,
Тепер наші пани розпинають.
Та що це? Вбігає причинна — так в народі звали дівчат, що втратили розум. У цій змарнілій, нещасній жінці Тарас з болем впізнає Оксану, з якою ділив колись своє сирітське дитинство. Поет розповідає селянам про омріяну волю, про рідну Україну, кличе порвати кайдани.

Не менш цікава друга картина — «Якби ви знали, паніччі». У ній показано Шевченка серед чванливого українського панства, яке намагалося зробити поета своїм кумиром. Тут же з нетерпінням чекає зустрічі з поетом його щирий друг і гарячий прихильник його таланту княжна Варвара Репніна. Вона зустрічає поета, докоряє йому за прихильність до легковажної компанії місцевих гульвіс, які

відривають його від творчості. Вона думає, що поет зрадив «арфи струнам милозвучним», на що Тарас відповідає:

...Ті струни святії
Без сліз не звучать,
Бо думи, мов камінь,
На серці лежать.

Найбільш хвилюючою в опері сценою є та, коли місцевий поміщик запрошує гостей послухати концерт його артистів-кріпаків. З тривогою і хвилюванням слухає поет кріпачку, яка в пісні розповідає йому про свою загублену в панських маєтках молодість. Вчорашній кріпак, а сьогодні вільна людина, Шевченко не міг захистити бідної дівчини. Поміщик з презирством натякає поетові на його кріпачке походження.

У третій новелі — «Караюсь, мучусь, але не каюсь» — перед нами Новопетровське укріплення. Шевченко сидить на березі

моря в глибокій задумі. У небі повний місяць, ллється тиха, журлива мелодія, в якій нарастають протестуючі акорди. Роки муштри не зламали переконань поета.

«І мене в сім'ї великій» — так називається остання новела. Хворий, немичний поет все ж мріє про вільну, щасливу Україну. Він посилав прокляття самодержавству і ось, як привид, перед ним з'являється Микола I — з хрестами, в еполетах, а за ним — шибениці.

Поетові вчуваються слова вдячних нащадків, наших сучасників:

...Батьку наш,
Почуй наш голос крізь століття —
Сповнили ми святій твій заповіт!

Опера багата змістом, чудовою музикою. Тут і колискові пісні, і легкий вальс, і гнівні акорди, і хор, і чудові, наснажені народною мелодикою, арії. Особливо вдалими є контрастні зіставлення музики різних жанрів, різкі переходи з однієї сфери звучання до іншої.

Партію Шевченка виконував С. Козак, Ярини — Н. Гончаренко, Оксани — Є. Чавдар, Репніної — О. Жила, кріпачки-співачки — Б. Руденко.

Белике враження справляє художнє оформлення опери. Твір про великого Кобзаря, безсумнівно, сподобався слухачам, є важливим внеском у справу шанування безсмертного поета.

Фото і текст
В. ТИМОШЕНКА.

Опера Г. Майбороди «Тарас Шевченко». Сцена з другої новели.

„ЛОГІЧНІ“ ВІДПОВІДІ

Викладач: — Наведіть, будь ласка, приклади синонімів, омонімів, антонімів.

Студент: — Я старався, потів, засипав над шпаргалками і... завалив екзамен.

Викладач: — А де ж тут антоніми?

Студент: — Я мріяв про оцінку «відмінно», а вийшло... «незадовільно».

КОРІНЬ
Студент (до меншого брата): — Ти вже знаєш, що таке корінь? Наведи приклади слів з одним коренем.
Учень: — П'ять, п'ятий, п'ятірка...

Студент: — У школі все простіше, а в нас не так: двійка, «хвіст», стипендія... мають один корінь.

ВІДНОСНО
Викладач: — Речення означає ректи, говорити, виражати словом чи сполученням слів відносно закінчену думку. Зрозуміло?

Студент: — А чому ж? Зрозуміло. Я завжди виражаю думки відносно. Так, я кажу викладачеві: «Знаю матеріал», а товаришеві моргаю: «Рятуй! Виручай!»

ПЕРІОД
Викладач: — Ми розглянули питання про період як особливу синтаксичну конструкцію. Є запитання?

Один із студентів: — Дозвольте? Це треба нам знати і для школи чи тільки на екзаменаційний період?

І. ПОЛИЩУК

Знову сниться, як я тебе нишком
У черемховім платті зустрів.
На уроці — таємні усмішки
З-під лукаво нахмурених брів.
Класні вікна, від вальсів рум'яні...
Розійшлися промінням путі,
Та залишилось в серці світання,
Що не зрадив йому у житті.
Скоро знов тебе стріну у школі
Між Оксанок, Галинок і Люб.
І в дитячій черемховій колі
До кінця я тебе долюлю.

Перші конвалії

Дівчатами для Велі він
Передає конвалії,
Бо сам зайти соромиться...
А з Валею ідось робиться:
Вдихає і ледве зводить дух:
— Ех ти... лопух!

Редактор П. ХРОПКО.